

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Ústav pro dějiny umění
Akademický rok 2023–2024
Bakalářská práce

Karolína Kikoťová

Vojtěch Hynais po návratu z Paříže

Posudek vedoucího bakalářské práce

Ačkoliv se autorka ve své bakalářské práci zabývá tvorbou jednoho z ústředních protagonistů generace Národního divadla, její zaměření přesahuje běžný rámec umělecko-historického zájmu o tuto tematiku. Dílo Vojtěcha Hynaise nejenom významně spoluurčovalo podobu českého umění od poslední třetiny 19. století, ale bylo také formativní pro celkové výtvarné poselství a kulturní dědictví, které s sebou nese vlastní budova Národního divadla.

Formální, výrazová i ideová stránka Hynaisova malířství, která se vtiskla do jeho výrazu, do značné míry vycházela z poučení současnými tendencemi malířství evropských uměleckých center, vycházejícího z dlouhodobého Hynaisova školení a působení ve Vídni a zejména v Paříži. Pozornost, věnovaná Vojtěchu Hynaisovi, se proto paradoxně doposud zaměřovala více na éru jeho zahraničního pobytu, k níž ve své podstatě patří i práce pro Národní divadlo, než na jeho vlastní působení v Čechách. Karolína Kikoťová se naproti tomu soustřeďuje na etapu Hynaisovy tvorby, nastávající po návratu z Paříže v roce 1893 v souvislosti s jeho povoláním na pražskou Akademii.

V zájmu vykreslení kontextu malířovy tvorby se autorka nejprve stručně věnuje jeho prvním klíčovými pracím pro české prostředí, kterým vedle podílu na výzdobě Národního divadla bylo i vytvoření plakátu pro Zemskou jubilejní výstavu. Vysvětlení kvalit tohoto v tehdejší českém prostředí mimořádného afišistického díla tvoří východisko pro následná pojednání o pozdější Hynaisově tvorbě v oblasti užité grafiky, či chceme-li, „grafického designu“. Právě v této oblasti se klíčovým bodem stává plakát Národopisné výstavy v roce 1895, jehož analýzou autorka naznačuje velmi důležitý rys Hynaisovy tvorby, a tím je výtvarná univerzalita, která malířovi dovolila podílet se na zrodu moderního umění v Čechách. Hynais totiž právě u tohoto plakátu prokázal, že velmi dobře porozuměl nárokům na moderní plakátové umění, ač hlavní představitelé ve výtvarné i teoretické oblasti v Čechách náleželi již k mladší generaci umělců.

Karolína Kikoťová následně přehledně zpracovává všechny oblasti Hynaisovy tvorby v Čechách, zahrnující portrétní tvorbu, architektonický dekor, i zmíněnou užitou grafiku. Zvláštní pozornost přitom věnuje nejenom dílům samotným, ale také podstatným parametrům Hynaisovy tvorby, které jsou důležité pro pochopení jejího přesahu do doby, kdy styl Hynaisova malířství mohl být modernistickými kritiky již považován za anachronismus, ať už jde o pojem malířského klasicismu či vlastního akademismu. Velmi vhodně tak autorka nevytváří pomyslnou dělící čáru mezi Hynaisovou tvorbou, chronologicky spadající do 19. století, a tvorbou pozdější z éry první republiky, ale vnímá jí jako koherentní celek.

Jako velmi důležitou kapitolu Hynaisova vkladu do českého výtvarného umění autorka pochopila malířovo působení na pražské Akademii, které stručně, ale výstižně vysvětluje na příkladech osobností, na jejichž umělecké výchově se malíř podílel. Práci Karolíny Kikoťové považuji za zajímavý příspěvek ke studiu „dlouhého 19. století“ a přesahů uměleckých

tendencí mezi jednotlivými epochami. Zvláště oceňuji také jazykovou úroveň textu a schopnost výstižně formulovat dané problémy. Práci doporučuji ji k obhajobě a předběžně ji hodnotím stupněm 1.

Mgr. Petr Šámal, Ph.D.

V Praze, 24. 1. 2024